

Орто бөлөх оџолоругар Сага дьыллааџы утreenик сценарийа

Суруйда Мээндигитээџи “Туллукчаан “ уһуяан логопед - учуутала

Иванова Акулина Павловна

Салайааччы:

Туманынан бүрүнэн

Турда дохсун тымныбыт.

Күүппүт кэммит, сага дьылбыт тийэн кэллэ!

Сага дьылынан,

Сага дьолунан

Күндү оџолоор!

Көрүң эрэ оџолоор, дьуолканы

Хайдах курдук кэрэний?

Араас оонһуур ыйаммыт

Кини сыттаах лабаатыгар.

Энигини барыгытын өссө төгүл Саргылаах Сага дьылынан эбэрдэлибин уонна утreenикпытын саџалыырбытын көнүллээн.

Салайааччы:

Умай, умай харыйабыт

Араас өгнөөх уотунан! (Үс төгүл этэбит)

Хайа тоџо харыйабыт уоттара умайбаттарый?

(Зал харангарар, эбии кырачаан харыйалары киллэрэн туруораллар)

Салайааччы: “Алаа Монус Харчаананы уоруута” диэн исценировканы көрдөрүү саџаланар. (Уһуяан үлэниттэрэ көрдөрөллөр)

Салайааччы: Хата оџолоор, Хаарчаанабытын хата быһаатылар дии. Аны харыйабыт уотун уматыаххайың эрэ.

Эргэ дьыл эстиитэ,

Сага дьыл кэлиитэ

Сандаара умайый

Зал иһин сандаардыый!

Оџолор: Харыйабыт киэркэйдэ,

Хайдах курдук дьэргэйдэ.

(Харыйа уота умайда, оџолор ытыстарын таһыналлар)

Салайааччы: Бырааһынньыкпытыгар оџо аймах муһунна, киэргэллээх харыйабыт араас өннөөх уотунан умайда. Арай Тымныы оџонньорбут эрэ кэлэ илик.

(Салайааччы түннүгүнэн көрбүтэ арай Тымныы оџонньор кэлэн уһуйаан аанын көрдүү сылдыар)

Салайааччы: Оџолоор, кэлин түннүгүнэн көрүң эрэ, ким эрэ сылдыар дии. Чэйинг эрэ, оџолоор бары Тымныы оџонньору ыңырыаххайын эрэ.

Оџолор: Тымныы оџонньор, Тымныы оџонньор

Кэлий манна биһиэхэ! (Оџолор үс төгүл ыңыраллар)

Салайааччы: Киммит ата тыбыырталыыр,

Киммит сыарбата сырылыыр,

Киммит хааман кычырбатыр,

Киммит торуоската тонсуйар

Тымныы оџонньор!

Тымныы оџонньор!

Биһиэхэ ыалдьыттыы кэллэ,

Үтүө мааны ыалдьыт буол,

Биһигиттэн эбэрдэтэ тут!

Тымныы оџонньор: Дорооболорун, оџолоор. мин үтүө сиэттэрим,эһиэхэ Саха сиригэр өр да өр айаннаан кэлиим. Мээндигигэ “Туллукчаан” уһуйаанна элбэх оџо аймах биһигини күүтэллэрин билэр буоламмын бүгүн тийэн кэлиим.

Ыллаан, үөрүң- көтүң,

Үңкүүлээн көрдөрүң эрэ.

Хаарчаана: Оџолоор, мин эһиэхэ хоһоонноохпун, ааһан иһитиннэрэбин дуо?

Кырса түүтэ киэргэллээхпин,

Күндү таас симэхтээхпин,

Оонньуу, үңкүү аргыстаахпын,

Тымныы кыһын аҕалаахпын,

Сага дьылынан эбэрдэлиибин,

Сага дьолу баҕарабын!

Салайааччы: Оҕолоор, Тымныы энээбитин кытта хаарынан бырахса оонньооххайын эрэ. Ким таптарбыт хамсаабат, ол аата тонор.

(Оонньоу “Хаарынан бырахсыы” Тымныы оҕонньорго сымнаҕас түү мээчиктэри биэрэллэр)

Салайааччы: Өссө төгүл Сага дьылынан эбэрдэлиибин уонна үөрүү-көтүү аргыстаах Сага дьыллаабы шоу программабытын саҕалыыбыт. Ол иһин биһиги түргэнник циркаҕа тийиэхпитин наада. Тымныы оҕонньор көмөлөнүөн дуо циркаҕа тийэрбитигэр?

Тымныы оҕонньор: Көмөлөнөн бөҕө буоллаҕа. Мин тайабым аптаах, үстэ тонсуйуохха эрэ наада. (Уоту умуруораллар, Тымныы оҕонньор мүостаны үстэ тонсуйарын кытары “Цирк” диэн уоттаах сурук тахсар.

- Бастакы нүөмэрбитин көрдөрүөхтэрэ салгынна үйдаран хаамар лыах курдук чэпчэки акробат кыргыттарбыт...

- Күннэтэ оонньоур мээчиктэрбитин араастаан эргитэ оонньоур жонглер уолаттар...

- Сагалар киэн туттар Бахча Баатырдарын санатар биһиги бэйэбит күүстээх уолбут...

- Сага дьылы көрсүһэ

Цирка араас кыыллара,

Көрдөөх-нардаах петрушкалара

Доҕор-атас буолбуттар,

Полька музыкатыгар добуһуоллатан

Үнкүү-битии аргыстаммыттар.

Салайааччы: Хайа оҕолоор, манна биир ыалдыппыт тоҕо санааргыы олороруй?

Кутуйах: Мин сылым бүтэрэ бу тийиэн кэллэ, ол иһин санааргыыбын. Ол да буоллар туохха үөрэммиппин, тугу сатыырбын оҕолорго көрдөрүөхпүн баҕарабын.

- Ахсаан ааҕар.

- Задача суоттуур.

- Уһатыылаах, уһатыыта суох дорҕооннору этитэлиир.

- Үнкүүлүүр.

- Кыра саарыктары хабар илиитинэн.

Салайааччы: Кутуйах сылга төһө да ыарахан сыл буолбутун иһин биһиги детсад таһаарыылаахтык үлэлээн кэллибит, оҕолорбут кэккэ элбэх ситиһиилээх бу сылы түмүктээтилэр. Ол курдук араас күрэхтэһиилэргэ, куюнурустарга бэрткэ кытыннылар. Онон биһиги эйиэхэ кутуйахчаанна махталбыт улахан, олох санаарҕаама. Кэлэр сылбыт Оҕус сыла да элбэх үмнүлүбүт түгэннэри бэлэхтиэ дии саныбын. Сахалар сүөһүнэн ииттинэн олорор буоламмыт оҕуһу сүрдээҕин сыаналыыбыт уонна хаһаайыстыбаҕа туһанабыт. Оҕус сүрдээх тулуурдаах, биһиги тымныы кыһыммытын бэрткэ тулуйар үлэһит дьыэ кыыла, онон элбэх үлэ-хамнас биһигини күүтэр. Биһиги оҕолорбут бу кэлэр сылы үөрэ-көтө көрсөллөр. өссө да элбэҕи билиэхтэрэ уонна сайдыахтара.

(Кутуйахчаан кэлэр сыл бэлиэтигэр Оҕуска символическай күлүүнү туттарар)

Салайааччы: Наһаа үчүгэй программаны көрдүбүт циркаҕа кэлэммит. Аны уһуйааммытыгар төннүөхпүтүн наада. (Эмиэ үстэ торускатынан Тымныы оҕонньор тонсуйар, ол кэмнэ уот умуллар “Цирк” диэн суругу хомуйаллар)

Салайааччы: Оо, детсадпытыгар түргэнник да тийэн кэллибит.

Намыыннык, нарыннык

Хаар түһэн барда,

Сырдаата, сымнаата

Тулабар барыта.

Үрүн хаар үнкүүлүүр,

Тэллэҕэ тэлээрэр,

Түү курдук, түүл курдук

Эргийэ тэлээрэр...

(“Хаар үнкүүтэ” - улахан бөлөх кыргыттарын үнкүүтэ)

Тымныы оҕонньор: Сиэннэrim барасаттар эчи үнкүүлэрэ кэрэтин, киһи көрө эрэ олоруох курдук.

Салайааччы: Эһиэхэ анаан оҕолор элбэх ырыаны, үнкүүнү бэлэмнээбиттэрэ. Билигин ону көрдөрүөхтэрэ.

Программа (Оҕолор быраһынньыктааҕы нүөмэрдэрэ)

Тымныы оҕонньор: Оҕолорум, сиэттэrim барасаттар улааппыккыт. Ырыаҕыт, үнкүүгүт миигин уонна сиэн кыыспын Хаарчаананы үөртэ, элбэҕи билбиккит. Мин айанныыр чааһым тийэн кэллэ, ыраах айантан аҕалбыт кэһиибин уһуйаан иһигэр көмөлөөһөччүлэrim киллэрбит буолуохтаахтар. Баһаалыста миэхэ аҕалын эрэ, мин

сиэттэрбэр түнэтиэм этэ. Өссө улаатын, элбэҕи билин-көрүҥ диэн баҕа санаабын этэбин.

Салайааччы: Манан Сана дьыллаабы утренникпыт түмүктэнэр. Эһиэхэ баҕарабын бу кэлэр сылга саха алмааныны кытаанах доруобуйаны, элбэх ситиһиилэри, дьолу-соргуну!

(Утренник хороводунан түмүктэнэр)